प्रयत्नेन सर्वं साध्यं

सुधीरस्य प्रयत्नम्

शिवपुरग्रामे कश्चन प्रसिद्धं गुरुकुलम् आसीत् । गुरुकुलस्य आचार्यः बहुः विषयानि अतीव ज्ञानी अभवत् । तस्य शिष्याः अत्यधिकं श्रद्धायां पठनम् अकरोत् । शिष्याणं अन्यतमः भवति सुधीरः । सः अन्ये शिष्येषु भेदः अभवति । सः मूढः ~~अभवत्~~ आसीत् । शतं प्रति विद्या श्रुत्वा अपि सः ~~[illegible]~~ किमपि न आवगच्छत् । एतत् कारणे सः एकम् अपि मित्रम् न आसीत् । सर्वे सहपाठी सुधीरं "हे मूढ ! सुधीर" इति सदा परिहसन्ति स्म । सः गुरुकुले नितरां दुःखितः । गुरुकुलस्य उत्तमशिष्यः भवति विद्याधर नाम बालकः । सः किमपि प्रश्नायां उत्तरं दातुम् शक्नुवति । अतः सर्वे शिष्याः च गुरुः अपि सः अत्यधिकं प्रीतिः आसीत् । ~~किन्तु~~ सः न केवलं पठनकार्ये बुद्धिसामर्थ्यम् किन्तु अन्येषु विषयेषु श्रद्धालु च आसीत् । सः सर्वे साहाय्यम् कर्तुं इच्छत्

एतत् श्रुत्वा विद्याधरः वदति "भो ! न रोदनम् कुरु । सर्वे अपि बुद्धिमान् भवति । 'प्रयत्नेन सर्वं साध्यम्' । अतः भवान् प्रयत्नम् कृत्वा चेत् अपि सर्वम् आगमिष्यति । भवतः किमपि विषये संशयम् चेत् अपि अहम् साहाय्यम् करिष्यामि । भवान् एतत् कृत्वा अपि शक्तः" । इति उक्तवान् विद्याधरः तत्र प्रस्थितवान् । विद्याधरस्य वचनम् श्रुत्वा सुधीरः तत् विषये चिन्तयति । अनन्तरम् प्रयत्नम् कर्तुं इति निश्चयं करोति । सः अत्यधिकम् समयम् पठनम् करोति । प्रयासः पाठः बहुः वारम् पठति । विद्याधरः सुधीरेन पठनार्थं साहाय्यम् करोति । तदा सः पठनम् इच्छतुम् आरब्धः । अनन्तरं आचार्यस्य प्रश्ने उत्तरं दातुम् सः प्राप्नोति । परीक्षायां अन्ते सुधीरः उत्तमं 'मार्क' आसीत् । स एव तत् वर्षस्य गुरुकुलस्य "टोप्पर" उत्तमशिष्यः । अतः तस्य परिहासं कृत्वा सहपाठी तस्य मित्रः भवेत् । किन्तु विद्याधरः